

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Oszvald Péter ügyvéd által képviselt I. rendű, II. rendű, valamint III. rendű felpereseknek - a jogtanácsos által képviselt alperes ellen, kártérítés iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2014. február 11. napján kelt 68 P.22.512/2012/19. számú ítélete ellen, az alperes részéről 20. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 15 napon belül 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak - külön felhívásra - 160.000 (százhatvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az I. rendű felperes gyermeke, II. és III. rendű felperesek testvérük, 2008. november 21-én a 06544-es számú úton bekövetkezett halálos közúti balesetével kapcsolatban felmerült nem vagyoni káruk megtérítésére kérték kötelezni az alperest mint a károkozó gépjármű kötelező felelősségbiztosítóját.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, figyelemmel arra, hogy a felperesek nem vagyoni kárát peren kívül megtérítette: az I. rendű alperesnek 2.000.000 forintot, a II. és III. rendű alpereseknek személyenként 1.000.000 forintot fizetett meg.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperes részére nem vagyoni kártérítés címén 3.000.000 forintot és kamatait, a II. rendű felperesnek 1.000.000 forintot és kamatait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és döntött perköltség viselése tárgyában is. Ítélete indokolásában rámutatott: a perben nem volt vitás a keresettel érintett közúti közlekedési baleset bekövetkezte, az azért való felelősség és az alperesi biztosító ezen alapuló helytállási kötelezettsége sem. Így az elsőfokú bíróság kizárólag a felpereseket ért kár mértékét vizsgálta, figyelemmel a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdésére.

Az I. rendű felperes vonatkozásában kiemelte, hogy 2002. évtől kezdődően a házastársával élt a közös családi házukban, közöttük a házastárs italozása miatt a viták és veszekedések rendszeresek voltak, ilyenkor az elhunyt védte meg az anyját. Az I. rendű felperesnek 2003. évtől ízületi panaszai voltak, majd idegeskedés miatt kialakult gyomorfekély miatt leszázalékolták 50%-os munkaképesség-csökkenés mellett. Ettől kezdve a fia járult hozzá az eltartásához és szoros érzelmi kapcsolat is kialakult köztük. Mindezt erősítette, hogy az I. rendű felperes házastársa a fiúgyermekével ellenszenvvel viselkedett. halálát követően az I. rendű felperes ideg-összeroppanást kapott, a közös családi házból elköltözött, házastársától elfordult, 2009 márciusáig a II. rendű felperesnél élt. Az évek óta fennálló depressziós zavarát a haláleset felerősítette, mely kóros gyászreakciót eredményezett. Rendszeresen gyógyszeres pszichiátriai kezelésen vesz részt, teljes felépülése nem várható. önálló, felnőtt életvezetésre orvosi támogatás és gyógyszeres kezelés nélkül nem képes. Az addigi biztonságot a fia testesítette meg, a veszteséget feldolgozni nem tudja, a megváltozott körülmények mellett segítséggel is nehezen alkalmazkodik. Mindezen körülményekre figyelemmel az elsőfokú bíróság - elszámolva az alperes által teljesített 2.000.000 forintot is - további 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest.

A II. rendű felperes vonatkozásában hangsúlyozta, hogy 1996-ban elköltözött a családi házból, szüleivel és testvéreivel szoros kapcsolatban maradt. A gyermekeire is gyakran vigyázott az elhunyt testvére. A balesetet követően az I. rendű felperest 4 hónapon keresztül ellátta. Esetében normál lefutású gyászreakció folyt le, a veszteséget feldolgozta. Édesapjával alkoholizmusa, édesanyjával depressziójának súlyosbodása miatt az addigi kapcsolattartás lehetetlenné vált, így nem számíthatott rájuk nagyszülői minőségben. Ezért az elsőfokú bíróság az alperest a már teljesített 1.000.000 forinton felül további 1.000.000 forint megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság a III. rendű felperes esetében megállapította, hogy a gyászmunka elvégzésére képes volt, testvére elvesztését feldolgozta, az negatív hatást életvitelére nem jelentett, így nem találta indokoltnak az alperes által önként teljesített nem vagyoni kártérítésen felüli további kártérítés megítélését.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását kérte oly módon, hogy a másodfokú bíróság az I. rendű felperes javára megítélt kártérítés összegét 1.000.000 forintra szállítsa le. Kérelme indokául előadta, hogy az I. rendű felperes részére fizetendő összesen 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés mértéke eltúlzott. Az orvosszakértői vélemények alapján megállapítható, hogy az I. rendű felperes a baleset előtt évek óta depressziós zavarban szenvedett, emiatt kezelés alatt is állt. A tünetei hátterében családi konfliktusok állnak, panaszai visszatérőek. Miután 2009. szeptember 17-én munkahelyet talált, hangulata normalizálódott, szorongásos tünetei nem jelentkeztek, azok csupán munkahelye elvesztését követően újultak ki. Nehézséget jelentett számára az italozó életmódot folytató agresszív házastársa is. Álláspontja szerint az I. rendű felperes jelenlegi állapotát főként nem az átélt veszteség, hanem a több mint 10 éve fennálló depressziós tünetei, egzisztenciális kiszolgáltatottsága, családi konfliktusai határozzák meg.

Az I. rendű felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes indokaira tekintettel.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdésére figyelemmel a fellebbezéssel érintett körben a

fellebbezési kérelemhez és ellenkérelemhez kötötten bírálta felül az első fokú ítélet megalapozottságát. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást, abból megalapozott következtetésre jutott, és így indokai alapján is helytálló e körben az érdemi döntése.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat emeli ki: a Ptk. 355. § (1) bekezdése szerint a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

Az alperes a nem vagyoni kártérítés jogalapját nem vitatta, kizárólag annak összegét támadta fellebbezésével. Az elsőfokú bíróság által beszerezett igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint az I. rendű felperesnél a kóros gyászreakció mind időbeli lefutásban, mind intenzitásban igen kifejezett és az elakadás jeleit is mutatja. A pszichés jellegű tünetei tartósnak véleményezhetők, a jövőben némi javulás is beállhat állapotában, de az elhúzódó gyászreakció teljes elakadása is bekövetkezhet, mely alapszemélyiségére vezethető vissza meghatározva a pszichoterápia lehetőségét és eredményességét, illetve korlátait. A pszichiátriai szakkonzultánsi vizsgálat alapján megállapítást nyert, hogy az I. rendű felperes jelenlegi pszichiátriai kezelésre döntő mértékben a balesettel ok-okozati összefüggésben került sor. A szakvélemény hangsúlyozta, hogy az I. rendű felperes állapotában kisfokú javulás bekövetkezhet, de teljes gyógyulás - tekintettel a korábban is fennállott panaszaira - nem várható. A lelki sérülése életvezetési nehézséget, hátrányos egzisztenciális helyzetet teremtett, a balesetet megelőző életviteléhez képest negatív irányú változást eredményezett, melynek fennállta várhatóan hosszú ideig, évekig fennállhat. Rámutatott, hogy döntő mértékben a fiát ért balesettel okozati összefüggésben került sor kezelésére és jelenleg is ez történik. A kóros gyászreakció munkavégző képességének további romlásához vezetett. A kiegészítő szakvélemény szerint a fia halála miatt bekövetkezett állapotromlás mértéke külön százalékos mértékben nem határozható meg. Hangsúlyozza a Fővárosi Ítéltábla, hogy az I. rendű felperest a fia elvesztése olyan időszakban érte, amikor már pszichés, és ennek talaján kialakult egyéb megbetegedésben is szenvedett. A bekövetkezett baleset ennek súlyosbodását idézte elő, rontotta állapotát. Az I. rendű felperesnek a nehézségek elviselésében a néhai volt a támasza, a fennálló kedvezőtlen életminőségének elviselhetőségét szinten tartotta a fiával való együttlét. Elvesztésével a családi élete teljesen felborult, a házastársától - aki a közös fiukat nem kedvelte - elfordult, lelki egyensúlya felborult, emberi kapcsolatai beszűkültek, megromlott egészségi állapotánál fogva a II. és III. rendű felperesekkel, illetve unokáival sem tartja a kapcsolatot, a családba beilleszkedni nem tud.

Mindezen körülményeket a másodfokú bíróság a balesetkori ár- és értékviszonyokra tekintettel értékelte, ezért az elsőfokú bíróság által okszerű mérlegeléssel megállapított további 3.000.000 forint nem vagyoni kár (mindösszesen 5.000.000 forint) összegét az I. rendű felperes kivételesen súlyos, túlnyomórészt a balesettel összefüggésben bekövetkezett pszichés állapotára figyelemmel nem tekintette eltúlzottnak. Ezért az alperes teljesítésének elszámolásával meghatározott marasztalási összeg leszállítására a másodfokú bíróság kellő alapot nem talált.

A kifejtettakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az I. rendű felperes fellebbezési eljárásban felmerült költségének megfizetésére, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alkalmazásával határozott meg.

Az alperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket megfizetni az állam javára külön felhívásra.

Budapest, 2015. május 28.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár Ágnes s.k.. Merőtey Anikó s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: